

กฎกระทรวง

การส่งตัวผู้ต้องขังไปรักษาตัวนอกเรือนจำ

พ.ศ. ๒๕๖๓

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๕๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมโดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการราชทัณฑ์ออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกข้อ ๓๘ ข้อ ๓๙ และข้อ ๗๓ แห่งกฎกระทรวงมหาดไทยออกตามความในมาตรา ๕๘ แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พุทธศักราช ๒๔๗๙

ข้อ ๒ เมื่อผู้บัญชาการเรือนจำได้รับรายงานจากเจ้าพนักงานเรือนจำว่า ผู้ต้องขังคนใดป่วยมีปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพจิต หรือเป็นโรคติดต่อ ให้ส่งตัวผู้ต้องขังคนนั้นไปรับการตรวจในสถานพยาบาลของเรือนจำโดยเร็ว ถ้าผู้ต้องขังคนนั้นต้องได้รับการบำบัดรักษาเฉพาะด้านหรือถ้าคงรักษาพยาบาลอยู่ในเรือนจำจะไม่ทุเลาดีขึ้น ให้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) กรณีผู้บัญชาการเรือนจำอนุญาตให้ส่งตัวผู้ต้องขังคนนั้นไปรับการรักษาในสถานบำบัดรักษาสำหรับโรคชนิดนั้นโดยเฉพาะ โรงพยาบาล หรือสถานบำบัดรักษาทางสุขภาพจิตของรัฐนอกเรือนจำ ตามที่แพทย์ พยาบาล หรือเจ้าพนักงานเรือนจำซึ่งผ่านการอบรมด้านการพยาบาลเสนอ ให้เจ้าพนักงานเรือนจำพาผู้ต้องขังคนนั้นไปและกลับในวันเดียวกัน

(๒) เมื่อผู้บัญชาการเรือนจำอนุญาตให้ส่งตัวผู้ต้องขังไปรับการรักษานอกเรือนจำตาม (๑) หากแพทย์ผู้ทำการตรวจรักษามีความเห็นว่า สมควรรับตัวผู้ต้องขังคนนั้นไว้รักษาในสถานบำบัดรักษาสำหรับโรคชนิดนั้นโดยเฉพาะ โรงพยาบาล หรือสถานบำบัดรักษาทางสุขภาพจิตของรัฐ ให้เจ้าพนักงานเรือนจำซึ่งพาผู้ต้องขังคนนั้นไปตรวจรักษาขอหลักฐานและความเห็นของแพทย์ผู้ทำการตรวจรักษาประกอบการจัดทำรายงานเสนอผู้บัญชาการเรือนจำพิจารณา ถ้าผู้บัญชาการเรือนจำเห็นด้วยกับความเห็นของแพทย์ผู้ทำการตรวจรักษา ให้มีคำสั่งอนุญาตให้รับตัวไว้รักษา

(๓) กรณีผู้บัญชาการเรือนจำไม่เห็นด้วยกับความเห็นของแพทย์ผู้ทำการตรวจรักษาตาม (๒) หรือมีเหตุฉุกเฉินอื่นอันอาจเป็นอันตรายถึงแก่ชีวิตหรือความปลอดภัยของผู้ต้องขัง ให้เจ้าพนักงาน

เรือนจำนำตัวผู้ต้องขังคนนั้นกลับเข้ารักษาพยาบาลภายในเรือนจำ และจัดการช่วยเหลือประการอื่นเท่าที่จำเป็นแล้วรายงานอธิบดีโดยเร็ว พร้อมกับสำเนาความเห็นของแพทย์และสำเนาหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง

(๔) กรณีที่ผู้บัญชาการเรือนจำมีข้อสงสัยเกี่ยวกับรายงานของเจ้าพนักงานเรือนจำตาม (๒) อาจสั่งให้เจ้าพนักงานเรือนจำทำรายงานเพิ่มเติม หรือสั่งให้เจ้าพนักงานเรือนจำคนอื่น หรือตั้งคณะทำงานเพื่อตรวจสอบและทำรายงานก็ได้

ข้อ ๓ การส่งตัวผู้ต้องขังไปรักษาตัวนอกเรือนจำ ให้ผู้บัญชาการเรือนจำพิจารณาสถานบำบัดรักษาสำหรับโรคชนิดนั้นโดยเฉพาะ โรงพยาบาล หรือสถานบำบัดรักษาทางสุขภาพจิตของรัฐ ตามสิทธิการรักษาของผู้ต้องขังและอยู่ในพื้นที่ที่สามารถส่งตัวผู้ต้องขังไปรักษาได้เป็นลำดับแรก เว้นแต่แพทย์ผู้ทำการตรวจรักษามีความเห็นให้ส่งตัวผู้ต้องขังไปรักษาในโรงพยาบาลเอกชน เพราะสถานที่รักษาของรัฐดังกล่าวขาดเครื่องมือหรืออุปกรณ์ในการรักษาผู้ต้องขัง

ในกรณีที่สถานที่รักษาของรัฐตามวรรคหนึ่งอยู่ห่างไกล และหากผู้ต้องขังไม่ได้รับการรักษาอย่างทันท่วงทีอาจเป็นอันตรายถึงแก่ชีวิตหรือทุพพลภาพ ให้ส่งตัวผู้ต้องขังคนนั้นไปรักษาในโรงพยาบาลเอกชน เมื่อผู้ต้องขังพ้นขีดอันตรายแล้ว ให้รีบส่งตัวผู้ต้องขังไปรักษาในสถานที่รักษาของรัฐตามวรรคหนึ่งโดยเร็ว

ข้อ ๔ เมื่อผู้บัญชาการเรือนจำอนุญาตให้ส่งตัวผู้ต้องขังไปรักษาตัวนอกเรือนจำ ให้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) จัดเจ้าพนักงานเรือนจำอย่างน้อยจำนวนสองคนควบคุมผู้ต้องขังป่วยหนึ่งคนให้อยู่ภายในเขตที่กำหนด เว้นแต่การออกนอกเขตนั้นเป็นกรณีจำเป็นเร่งด่วนตามคำสั่งแพทย์ หรือกรณีมีเหตุฉุกเฉินอื่น อันอาจเป็นอันตรายถึงแก่ชีวิตหรือความปลอดภัยของผู้ต้องขัง ในกรณีที่ผู้ต้องขังป่วยมากกว่าหนึ่งคน ให้จัดเจ้าพนักงานเรือนจำควบคุมในอัตราส่วนตามความเหมาะสม โดยให้คำนึงถึงความเสี่ยงในการหลบหนี หรือความปลอดภัยของบุคคลภายนอกประกอบด้วย กรณีผู้ต้องขังหญิงป่วย ให้เจ้าพนักงานเรือนจำหญิงเป็นผู้ควบคุม เว้นแต่ในกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นไม่อาจจัดเจ้าพนักงานเรือนจำหญิงไปควบคุมได้ ให้เจ้าพนักงานเรือนจำชายเป็นผู้ควบคุมในระยะที่ห่างแต่สามารถมองเห็นพฤติกรรมของผู้ต้องขังหญิงซึ่งป่วยได้ และแจ้งให้เจ้าหน้าที่ของสถานที่รักษาผู้ต้องขังตามข้อ ๓ ทราบ ทั้งนี้ ให้ผู้บัญชาการเรือนจำจัดเจ้าพนักงานเรือนจำหญิงไปควบคุมแทนโดยเร็ว

(๒) ตรวจสอบสิทธิการรักษาของผู้ต้องขังให้เป็นไปตามที่ทางราชการจัดให้ และห้ามผู้ต้องขังเข้าอยู่ในห้องพักพิเศษแยกจากผู้ป่วยทั่วไป เว้นแต่ต้องพักรักษาตัวในห้องควบคุมพิเศษตามที่สถานที่รักษาผู้ต้องขังตามข้อ ๓ จัดให้

(๓) ให้เจ้าพนักงานเรือนจำซึ่งมีหน้าที่ควบคุมผู้ต้องขังตรวจสอบและควบคุมการรับประทานอาหารให้เป็นไปตามที่สถานที่รักษาผู้ต้องขังตามข้อ ๓ จัดให้ การรับประทานอาหารส่วนตัวนอกจากที่จัดให้ ต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานเรือนจำซึ่งมีหน้าที่ควบคุมผู้ต้องขัง และผ่านการตรวจของแพทย์

หรือพยาบาลแล้ว และให้บันทึกรายละเอียดของอาหารและผู้ที่ทำอาหารให้ครบถ้วนและสามารถตรวจสอบได้

(๔) ให้เจ้าพนักงานเรือนจำซึ่งมีหน้าที่ควบคุมผู้ต้องขังจัดบันทึกข้อมูลผู้เข้าเยี่ยม และเวลาเข้าเยี่ยมโดยละเอียด และดูแลให้ผู้เข้าเยี่ยมปฏิบัติตามระเบียบว่าด้วยการเยี่ยมผู้ต้องขังในเรือนจำ

ในการควบคุมตัวผู้ต้องขังตามวรรคหนึ่ง ผู้บัญชาการเรือนจำอาจใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์หรืออุปกรณ์อื่นใดตามความเหมาะสมก็ได้

ข้อ ๕ ผู้ต้องขังซึ่งได้รับอนุญาตให้ออกไปรักษาตัวนอกเรือนจำ ต้องปฏิบัติตัว ดังต่อไปนี้

(๑) อยู่ภายในเขตที่กำหนด เว้นแต่การออกนอกเขตเป็นกรณีจำเป็นเร่งด่วนตามคำสั่งแพทย์หรือกรณีมีเหตุฉุกเฉินอื่นอันอาจเป็นอันตรายถึงแก่ชีวิตหรือความปลอดภัยของผู้ต้องขัง

(๒) ใช้สิทธิของผู้ต้องขังตามที่ทางราชการจัดให้และห้ามเข้าอยู่ในห้องพักพิเศษแยกจากผู้ป่วยทั่วไป เว้นแต่ต้องพักรักษาตัวในห้องพักพิเศษตามที่สถานที่รักษาผู้ต้องขังตามข้อ ๓ จัดให้

(๓) รับประทานอาหารตามที่สถานที่รักษาผู้ต้องขังตามข้อ ๓ จัดให้ การรับประทานอาหารส่วนตัวนอกจากที่จัดให้ต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานเรือนจำ ซึ่งมีหน้าที่ควบคุมผู้ต้องขังและผ่านการตรวจของแพทย์หรือพยาบาลแล้ว

ข้อ ๖ ในกรณีที่ผู้ต้องขังเจ็บป่วยร้ายแรงหรือประสบอุบัติเหตุขณะอยู่นอกเรือนจำ และหากผู้ต้องขังไม่ได้รับการรักษาอย่างทันท่วงทีอาจเป็นอันตรายถึงแก่ชีวิตหรือทุพพลภาพได้ ให้เจ้าพนักงานเรือนจำซึ่งมีหน้าที่ควบคุมผู้ต้องขังรายงานผู้บัญชาการเรือนจำเพื่อพิจารณา โดยให้ระบุรายละเอียดเกี่ยวกับผู้ต้องขัง อาการป่วยเจ็บ และโรงพยาบาลที่จะทำการตรวจรักษา เมื่อผู้บัญชาการเรือนจำอนุญาตให้จัดเจ้าพนักงานเรือนจำดูแลและควบคุมผู้ต้องขังในโรงพยาบาล หากเป็นกรณีที่ผู้ต้องขังไปศาลให้รายงานศาลเพื่อทราบด้วย

ในกรณีเร่งด่วนอันอาจเป็นอันตรายถึงแก่ชีวิตหรือความปลอดภัยของผู้ต้องขัง ให้เจ้าพนักงานเรือนจำซึ่งมีหน้าที่ควบคุมผู้ต้องขังนำตัวผู้ต้องขังคนนั้นส่งโรงพยาบาลเพื่อทำการตรวจรักษาก่อน และรายงานผู้บัญชาการเรือนจำโดยทันที

ข้อ ๗ กรณีผู้ต้องขังต้องพักรักษาตัวที่สถานที่รักษาผู้ต้องขังตามข้อ ๓ เป็นเวลานาน ให้ผู้บัญชาการเรือนจำดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) พักรักษาตัวเกินกว่าสามสิบวัน ให้มีหนังสือขอความเห็นชอบจากอธิบดี พร้อมกับความเห็นของแพทย์ผู้ทำการรักษาและหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง

(๒) พักรักษาตัวเกินกว่าหกสิบวัน ให้มีหนังสือขอความเห็นชอบจากอธิบดี พร้อมกับความเห็นของแพทย์ผู้ทำการรักษาและหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง และรายงานให้ปลัดกระทรวงทราบ

(๓) พักรักษาตัวเกินกว่าหนึ่งร้อยยี่สิบวัน ให้มีหนังสือขอความเห็นชอบจากอธิบดี พร้อมกับความเห็นของแพทย์ผู้ทำการรักษาและหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง และรายงานให้รัฐมนตรีทราบ

ในกรณีที่ผู้บัญชาการเรือนจำเห็นเป็นการสมควรเพื่อความปลอดภัยของผู้ต้องขัง มาตรการควบคุมหรือเหตุผลในการรักษา ให้รายงานอธิบดีเพื่อขอย้ายผู้ต้องขังเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลสังกัดกรมราชทัณฑ์หรือสถานพยาบาลอื่นที่เหมาะสม

ข้อ ๘ ในกรณีที่ผู้ต้องขังฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดหรือขัดคำสั่งเจ้าพนักงานเรือนจำซึ่งมีหน้าที่ควบคุมผู้ต้องขัง ให้เจ้าพนักงานเรือนจำตักเตือนให้ปฏิบัติตามเงื่อนไขหรือคำสั่งนั้นก่อน หากผู้ต้องขังยังคงฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม ให้รายงานผู้บัญชาการเรือนจำ และรายงานให้แพทย์ผู้ทำการตรวจรักษาพิจารณาสั่งการตามความเห็นสมควร

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๓

สมศักดิ์ เทพสุทิน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๕๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ บัญญัติให้ผู้ต้องขังซึ่งป่วย มีปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพจิต หรือเป็นโรคติดต่อ ต้องได้รับการบำบัดรักษาเฉพาะด้านหรือถ่วงรักษาพยาบาลอยู่ในเรือนจำจะไม่ทุเลาดีขึ้น ให้ส่งตัวผู้ต้องขังดังกล่าวไปยังสถานบำบัดรักษาสำหรับโรคชนิดนั้นโดยเฉพาะ โรงพยาบาล หรือสถานบำบัดรักษาทางสุขภาพจิตนอกเรือนจำต่อไป ทั้งนี้ หลักเกณฑ์และวิธีการส่งตัวผู้ต้องขังไปรักษาตัวนอกเรือนจำ ระยะเวลาการรักษาตัว รวมทั้งผู้มีอำนาจอนุญาต ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวงโดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการราชทัณฑ์ จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้